

تذکرہ

کوہراں شب چراغ

کرد آوری و تالیف

حسین نصیر باغبان

- سرشناسه : نصیر باغبان، حسین، ۱۳۶۵ -
- عنوان و نام پدیدآور : تذکره گوهران شب چراغ/ گردآوری و تالیف حسین نصیر باغبان.
- مشخصات نشر : تهران: ارمغان تاریخ، ۱۳۹۵.
- مشخصات ظاهری : ۳۱۱ ص.: مصور، نمونه.
- شابک : 978-600-8079-16-3
- وضعیت فهرست نویسی : فیفا
- یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس.
- موضوع : عارفان — سرگذشتنامه
- Mystics -- Biography : موضوع
- رده بندی نگره : BP ۲۷۸/ن ۴ ۱۳۹۵
- رده بندی دیویی : ۲۹۷/۸۹۰
- شماره کتابشناسی ملی : ۴۵۰۸۶۰

تذکره گوهران شب چراغ

گردآوری و تألیف	حسین نصیرباغبان
ناشر	ارمغان تاریخ
چاپ اول	تهران، ۱۳۹۵
شمارگان	۱۰۰۰
قیمت	۳۵۰۰۰ تومان
طرح جلد	محمود خانی
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۹-۱۶-۳
چاپخانه	ارمغان

تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است

نشانی ناشر: تهران خیابان آزادی خیابان شهیدان ب ج پنجم واحد سه، کد پستی :
۱۳۴۱۹۱۵۵۱۴، همراه: ۰۹۳۶۶۰۶۹۱۲۳-۰۹۳۶۶۰۶۹۱۲۳، پست الکترونیک:

armaghan.tarikh@gmail.com

مراکز پخش: تهران: منشور سمیر، آدرس: میدان انقلاب، ابتدای خیابان کارگر جنوبی، کوچه
رشتچی، پلاک ۱۳، واحد ۴، تلفن: ۶۶۹۴۶۶۵۶
اهواز: کتابخانه هدایت، تلفن: ۰۶۱-۳۵۵۳۰۷۶۱
دزفول: کتابخانه سید عالمشاه، خیابان انقلاب روبروی آموزش و پرورش تلفن: ۰۹۳۶۶۳۱۲۴۸۱
کتابسرای رشد: ۰۶۱-۴۲۲۴۱۰۱۲

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
مقدمه	الف
تذکره گوهران شب چرخ	۱
<۱> شاه کوثر هندی	۳
آثار شاه کوثر هندی	۵
<۲> حاجی میرزا حسین بروجردی	۹
<۳> سید عالمشاه هندی	۱۶
<۴> سید اسدالله (شاه) موسوی دزفولی معروفی به سید	۲۰
<۵> حاشیه بر زندگینامه کاشف دزفولی از دکتر سید موسی	۲۵
مختصری از زندگانی کاشف	۲۶
تالیفات	۳۱
<۶> شیخ سلیمان عاملی -ره-	۴۰
اولاد شیخ سلیمان	۴۲
<۷> ملا غلامرضا شهبی دزفولی	۴۲
<۸> سید محمدرضا سید بن سید اسماعیل شاهمیر	۴۷
<۹> حاجی عبدالوهاب مرشد دزفولی همدانی	۵۲
تکمله	۵۷

- ۵۹ <۱۰> آقا سید محمدعلی نجفی دزفولی
- ۶۰ نسب سید محمدعلی نجفی تا امام موسی کاظم (ع)
- ۶۴ اولاد سید محمدعلی نجفی
- ۶۸ <۱۱> باباتقی دزفولی <تکمله دیوان باباتقی دزفولی>
- ۷۱ خرقة ارشاد باباتقی
- ۷۴ سند خرقة تبرک باباتقی
- ۸۵ تکمله زندگینامه بابا تقی
- ۹۳ اشعار نویافته از باباتقی
- ۱۰۵ <۱۲> حراج سید اسدالله گوشه گیر دزفولی
- ۱۱۱ <۱۳> سید مهدی بن سید محمدرضا - ملقب به میرزا جان -
- <تکمله کتاب خاندان سادات گوشه>
- ۱۱۲ اولاد سید مهدی (میرزا جان)
- ۱۱۷ <۱۴/۱> شجره نامه و زندگی نامه درویش شکرالله کرمانی - ملقب به مشتاقعلی -
- ۱۲۳ تکمله
- ۱۲۳ <۱۴/۲> منتخبی از اشعار درویش علامه حین کرمانی
- ۱۲۶ <۱۴/۳> تخمیس غزل درویش شکرالله کرمانی - یوده مجنون دزفولی
- ۱۲۸ <۱۵> میر منصور علیشاه هندی چشتی
- ۱۲۹ <۱۶> ملا محمدرضا صباغ دزفولی
- ۱۳۱ <۱۷> سید محمدعلی جعفریان دزفولی
- <تکمله کتاب خاندان سادات گوشه>
- ۱۳۱ تولد و احوالات سید محمدعلی
- ۱۳۳ اولاد سید محمدعلی
- ۱۳۴ کتابخانه سید محمدعلی
- ۱۳۴ نسب سید محمدعلی تا حضرت آدم به قلم خودش
- ۱۳۶ حکایات
- ۱۳۷ کتابشناسی آثار

۱. احسن الذرر
 ۲. اربعين مسائل
 ۳. الاذكار المنتخبة
 ۴. تحفة الابرار فى اذكار المأثوره من الائمة الاطهار
 ۵. تحفة الانام فى احوال الرسول و اهل بيته الكرام
 ۶. تحفة المؤمنين
 ۷. تبصرة قلوب الاعلام فى بعض احكام الاحرام
 ۸. جامع المتفرقات
 ۹. جنة الواقي
 ۱۰. درر باقية فى احوال سلاطين صفويه
 ۱۱. ربيع الابرار
 ۱۲. ربيع القلوب
 ۱۳. زاد السالكين
 ۱۴. شمل الشمول
 ۱۵. صحيفة الذاكرين
 ۱۶. كنز الفوائد
 ۱۷. كنز الادعية
 ۱۸. لآلى المخزون
 ۱۹. لمعات الفوائد و كشف اسرار المحامد
 ۲۰. لوايح الافكار
 ۲۱. نور الانوار و مسير الابرار
- ۱۶۵ <۱۸> سيد على مبدأ درويش تهرانى
- ۱۷۱ سيد مبدأ قبل از سفر به هند
- ۱۷۵ سيد مبدأ در هند
- ۱۷۹ سيد مبدأ پس از بازگشت به ايران
- ۱۸۵ شغل و وجهه ی اجتماعی سيد على مبدأ

۱۸۶	ارتباط با سلاسل صوفیه
۱۸۷	اخلاقیات سید مبدأ
۱۸۹	وفات
۱۹۰	مشایخ سید مبدأ
۱۹۱	نامه سید غفار غفاری به سید نورالدین عادل
۱۹۲	مهدویه جمکران قم و محل دفن سید مبدأ
۱۹۲	متن وقفنامه مهدویه اشراقیه
۱۹۵	مختصری در وصف حضرت آقا سید علی مبده درویش
۲۱۰	<۱۹/۱> سید محمد فیاض دزفولی
۲۱۳	<۱۹/۲> نامه در وصف سید محمد فیاض (رملی) اثر طبع حاج محمدعلی محمدعلی زاده
۲۲۰	<۲۰> سید حسن صمدی اصفهانی
۲۲۱	<۲۱/۱> سید احمد فیاض دزفولی - تولد
۲۲۱	نسب سید احمد تا امام موسی کاظم (ع)
۲۲۲	تحصیلات ابتدایی سید احمد فیاض
۲۲۲	تحصیلات وی پس از متوسطه تا اجتهاد
۲۲۳	اخلاقیات
۲۲۴	اساتید عرفانی سید احمد فیاض
۲۲۵	زندگی روزمره و مسائل متفرقه دیگر
۲۲۵	فرزندان ایشان
۲۲۵	تالیفات
۲۲۵	وفات سید احمد فیاض
۲۲۶	<۲۱/۲> قطعه ای در وصف آقا سید احمد فیاض و پدرشان آقا سید محمدی فیاض دزفولی از حاج محمدعلی محمدعلی زاده
۲۲۸	<۲۱/۳> گوشه ای از گفتارها و رفتارهای فقیه وارسته، عارف بالله، استاد بزرگ اخلاق،

- حضرت سید احمد فیاض - رحمه الله به قلم یکی از شاگردان
- ۲۴۰ <۲۱/۴> احوالات سید احمد فیاض - ره - از محسن قصری زاده
- ۲۴۱ <۲۰/۵> شطری در احوال حجت الاسلام و المسلمین سید احمد فیاض دزفولی - ره -
در بیان تسلیم شدن ایشان
- ۲۴۲ برخی توصیه های معنوی ایشان
- ۲۵۷ <۲۲> سید موسی عالمشاه دزفولی
- ۲۶۲ <۲۳/۱> حبیب الله نظیری دزفولی
- ۲۶۵ <۲۳/۲> غزل استاد محمد حسین حکمت فر در رثای ملا حبیب الله نظیری
- ۲۶۸ <۲۴> ملا سید محمد الله ضریحی

www.ketab.ir

مقدمه

آنچه آدمی را به تعالی می‌رساند و در زندگی به او طریقه رفتار با دیگران و هموعان را بیان می‌کند سیره و رفتار ائمه اطهار علیهم السلام - و پیران، دانشمندان و صاحب نظرانی است که سبک‌هایی نو در انداخته‌اند و روش‌هایی را پایه‌ریزی نموده‌اند و در برخورد با حوادث زندگی فراز و نشیب‌هایی را گذرانده‌اند که آگاهی از آن مانع تکرار خطاهاست. در این میان عالمان و عارفان که در جستجوی حقیقت‌اند راهی را می‌روند که جز با خون جگر و صبر و تحمل امکان‌پذیر نیست. اینان کسانی‌اند که به عوالم آسمانی و راههای سماوی آگاه‌تر از راه‌های زمینی و دنیایی‌اند. چراغ‌هایی که در شب‌های تاریک چشمان گمشدگان وادی حقیقت را روشنایی بخشیده و به سمت خود می‌کشاند. گویی راهی را به انسان نشان می‌دهند که کمتر کسی به آن راه رفته و خارهایی را از این بیابان کنار زده‌اند که به دست بشری کسی قادر به زدودن آن نبوده و نیست. اما بعد کتاب پیش رو به زندگی عرفاء و علمایی پرداخته است که زندگی آنان در تاریخ ثبت شده است و یا در کتب نایاب به قلم آمده و از دسترس خارج‌اند. حکایات و واقعیاتی است که در خصوص زندگی افراد نامبرده به دست آمده و در جایی این وقایع را نتوان یافت. کتاب پیش رو را سعی نمودم به گوهران شب چراغ در بیست و چهار گوهر از زندگی علماء و عرفاء و مصوفه اواخر صفویه تاکنون.

اگر پرتوافشانی هر گوهر حلاوتی به دل خواننده می‌آورد این شیرینی حاصل تلاش‌هایی است که نگارنده در طول چندین سال ملازمت با عرفاء و علماء و اهل تصوف بلاد مختلف بالاخص بلدة دزفول، اهواز، تهران و قم و کاوش در متون خطی گذشته بدست آورده است.

هر گوهر بوسیله یک شماره از دیگر گوهرها جدا شده است. نظر به اینکه در برخی موارد شاگردان صاحبان ترجمه در قید حیات بودند و به درخواست حقیر پاسخ مثبت داده و قطعه شعر و یا سطورى چند در جهت شناسایی بهتر آن گوهران ارائه داده‌اند آن موارد را ضمیمه آن گوهر نمودم تا از دید یک شاهد واقعی احوال شخص مورد نظر به وصف آید و آن مطلب نیز از مهالک ایام در امان ماند.

و اما آنچه مانع از بهتر بیان شدن موضوع‌ها بود خودداری وابستگان و منصوبانی بود که این کتاب در احوال آنان تنظیم گردیده بود. برخی با جان‌ودل حکایات و اسناد و تصاویر را به اختیار پژوهشگر قرار می‌دادند که زبانم از بیان آن قاصر است و برخی برعکس با مانع از اختیار گذاشتن اسناد، ابناى زمانه و آیندگان را از حقایقى محروم ساختند که سنوات آن را تا ابدالایام به دوش خواهند کشید. اسناد و مدارک و اجازاتی که اگر می‌بود سطور گشته به بهتر و خوش‌تر می‌درخشید و خوانندگان برخی مطالب را بهتر می‌توانستند قبول نمایند و بر آن صحه گذارند.

و اما مطالب اختصاصی مخصوص هر گوهر به ترتیب ذیل عنوان می‌شود:

<۱> شاه کوثر هندوستانی

مطالبی که تاکنون در خصوص ترجمه احوال شاه کوثر هندی آمده اکثراً تکراری و عمدتاً برگرفته از کتاب ریاض العارفين رضا قلی خان هدایت بود. نویسنده با مطالعه کتب خطی و پیگیری آثار صاحب ترجمه به موارد برخورد نمود که تاکنون کسی به آن اشاره نکرده است. کتاب خطی جذبه حیدری به سروده حسن بنگ‌الی متعلق به کتابخانه آستان قدس و هدایت السالکین اثر سید صدرالدین دزفولی موارد را شامل می‌شد که از زندگانی این شخصیت علمی و عرفانی مطالبی را برایمان نمایان کرد.

<۲> حاجی میرزا حسین بروجردي

وی از زهاد زمانه است که احوال وی جز در آثار سید صدرالدین دزفولی - اعلی الله مقامه الشریف - که نگارنده سال‌هاست به بررسی آثار وی پرداخته‌ام یافت نشده. کتاب

منهج السالکین و وسیله نجات الهالکین از آثاری است که نویسنده آن ناشناس بود و با بررسی‌هایی که صورت گرفت مشخص شد که نویسنده آن بروجردی مذکور است.^۱

<۳> سید عالم شاه هندی

از عرفای بزرگ قرن دوازدهم است و اولاد او امروزه در دزفول باقی هستند. بررسی احوالات او از منابعی مخطوط به دست آمد که نشانه‌هایی از شاگردان او و نسبش را در اختیار محققین و صاحب‌نظران قرار می‌داد که به بررسی آن پرداخته‌ایم.

<۴> سید ابوالقاسم (شاه) موسوی دزفولی معروف به کیمیایی

بررسی احوالات سید اسدالله شاه برای اطلاع از احوال سید صدرالدین دزفولی و شاگردان شاه کوثر هندی، بایز اهمیت است. استفاده از خاطرات منقوله توسط استاد حوزه آقای حاج سید احمد فیاض دزفولی - روح الله روحه - در خصوص زندگی ایشان مطالبی در خصوص او مشخص می‌شود. برای بررسی زندگی او مفید واقع می‌شد. همچنین در خصوص احوالات او در هدایت السالکین سید صدرالدین دزفولی که به صورت خطی است شطری آمده که در ذیل این گوهر عیان می‌شود. بعلاوه سطور دیگری که توسط سید صدرالدین ظهیرالاسلام زاده در یکی از کتب خطی نگاشته شده و نمونه‌ای از خط وی که در حاشیه نسخه‌ای مخطوط به دست آمد برخی از زندگی او را مشخص می‌نماید.

<۵> حاشیه بر زندگینامه سید صدرالدین دزفولی

زندگینامه مورد نظر، نگاشته دکتر سید موسی گوشه‌گیر است که به جهت مقدمه معراج المومنین اثر سید کاشف (چاپ ۱۳۲۶ عالمشاه دزفول) تقریر شده و یکی از منابع خوب و معتبر در خصوص احوالات سید صدرالدین دزفولی است لکن برخی موارد ایرادات و کاستی‌هایی دارد و در بعضی جای‌ها از تصحیف به دور نمانده است. حاشیه نگارنده سطور بر این اوراق و تصحیح ایرادات با دلایل متقن محتوای این گوهر است.

^۱ نگارنده مقاله‌ای برای شناسایی این اثر نگاشته و در مجله نامه بهارستان در بهمن ماه سال ۱۳۹۲ به چاپ رسانید.

<۶> شیخ سلیمان عاملی

یکی از شاگردان سید صدرالدین دزفولی است که حکایتی در خصوص وفات ایشان زینت بخش گوهر مذکور شده است. از جمله نوآوری‌های این بخش کتاب می‌توان به محل دقیق دفن ایشان و اولاد ایشان اشاره کرد.

<۷> ملا غلامرضا شهی دزفولی

از عرفاء و زهاد زمانه و شاگرد سید صدرالدین دزفولی است. حکایاتی در خصوص زندگی ایشان منقول از سید احمد فیاض دزفولی نقش تاریخی ایشان را در عرفان بیان می‌کند. همچنین به درخواست نگارنده استاد محمدحسین حکمت فر سطوری در خصوص ملا غلامرضا شهی نگاشتند که به ضمیمه این بخش می‌آید.

<۸> سید محمد رضا میرزا سید اسماعیل شاهمیر

برخی حکایات متعلق به در خصوص ایشان و همچنین سیره و احوالات ایشان که تاکنون در جایی یافت نشده به نقل از مرحوم سید احمد فیاض دزفولی -رحمه الله- از نوادر این گوهر است که به انضمام این بخش بر او که توسط نگارنده در یکی از کتب خطی کشف شده است به نمایش گذارده می‌شود.

<۹> حاجی عبدالوهاب مرشد دزفولی

یکی از عرفای گمنامی که اخیراً <۱۴۳۶ قمری> به احوال وی دست یافتیم حاجی عبدالوهاب مرشد دزفولی همدانی است. شرح احوال او در این بخش دست‌نویس سید محمدعلی امام اهوازی بود که در تحقیقاتی که به همراه دوست عزیزم جناب آقای امین قزلباشان در تاریخ دزفول و نسب خاندان‌های گرجی تبار انجام می‌دادیم به دست آمد.

<۱۰> آقا سید محمدعلی نجفی دزفولی

بررسی احوالات ایشان و اشاره به اشتباهات تاریخی در خصوص تاریخ تولد و وفات وی و ارتباطش با حاج شیخ حسنعلی نخودکی و ذکر اولاد او که در کتاب سادات گوشه مغفول مانده بود از مطالب مندرج در این گوهر است.

<۱۱> باباتقی دزفولی

از عرفای معاصر است که در دزفول متولد و در همانجا فوت نمود. محقق ارجمند آقای محمدحسین حکمت فر پس از تحقیق جامعی که در خصوص احوال و اشعار باباتقی متخلص به مظهر نموده بود در سال ۱۳۶۸ شمسی دیوان او را چاپ کرد. پس از آن حکایات و اشعاری توسط گروهی از دوستان باباتقی به آقای حکمت فر رسید که لازم بود در مجموعه‌ای تنظیم و باز نشر شود. به درخواست وی زندگینامه باباتقی که مقدمه دیوان او بوده تنظیم و با درج حکایات تازه نقل شده و اشعار نویافته در این مجموعه تکمله ای بر دین باباتقی را گردآوردیم.

<۱۲> حاج سید ابوالقاسم الله گیه‌گیر دزفولی (ملقب به زین‌الدین)

احوالات سید سید الله گیه‌گیر دزفولی ملقب به طبیب دزفولی بالأخص از منظر عرفانی در جایی دیده نشده است. صاحب الذریعه یعنی آقابزرگ طهرانی برخی از کتب موجود در کتابخانه ایشان را ذکر کرده است. سید محمدعلی امام اهوازی در سادات گوشه و همچنین نویسندگان علماء و روحانیت دزفول به واردی در خصوص زندگی ایشان اشاره نموده‌اند. همچنین در خصوص محل دفن ایشان سید موسی عالمشاه در مقدمه دیوان مجنون اشاراتی دارد. ارتباط ایشان با عرفای وقت و ذکر برخی از شاگردان او که نگارنده در تحقیقات میدانی بدان‌ها دست‌یافت و دیگر نوادر تاریخی را مواردی است که بررسی زندگی ایشان را ضروری می‌نمود و در ذیل این گوهر می‌آید.

<۱۳> سید مهدی بن سید محمدرضا-ملقب به میرزا جان-

زندگینامه و شرح احوالات سید مهدی میرزا جان متأسفانه در کتاب سادات گوشه به‌اختصار بیان شده و خواننده را در خصوص احوال ایشان راضی نمی‌کند. این مسئله باعث شد که نگارنده سلسله نسب وی و اولاد او را مشخص نموده و به شیوه‌ای نوین تنظیم نماید تا تکمله ای بر اولاد ایشان در کتاب سادات گوشه شود. جهت بهتر مشخص شدن نسب نامه عنوان می‌شود که اعداد یک و دو و سه و ... اولاد اویند و a.b.c. و ... از هر

یک از فرزندان ایشان منشعب شده و نوه‌های ایشان می‌شوند و $a/1$, $b/1$ به‌طور مثال شامل فرزندان نوه‌های ایشان هستند.

<۱۴> کرسی نامه و زندگینامه درویش شکرالله کرمانی

کرسی نامه و زندگی نامه درویش شکرالله کرمانی که در دیوان وی موسوم به نغمه مشتاق با عنوان شجره‌نامه بیان شده است در این گوهر آمده است. نظر به نایاب بودن این زندگینامه و از طرفی بستگی معنوی سید محمد فیاض - که احوالاتش در گوهرهای بعدی مندرج است - و سید محمدعلی عالمشاه صاحب دیوان مجنون ناگزیر از درج زندگینامه آن خواجه نوشت وی شدیم. نظر به اینکه دیوان نغمه مشتاق در زمان حیات ایشان چاپ شده بود شامل این بیخ وفات و خلیفه ایشان نمی‌شد که تکمله ای به آن ترجمه اضافه شده و آن اگر بی مستقل نامیدیم. همچنین حکایاتی منقول از درویش شکرالله و درویش غلامحسین کرمانی و اندک که در نسخه‌ای مخطوط موجود در کتابخانه ملی به دست آمد و مخمسی از غزل درویش شکرالله را که مجنون دزفولی تضمین کرده بود به این بخش منضم شد.

<۱۵> میر منصور علیشاه هندی چشتی (قرن چهاردهم قمری)

یکی از عرفای سلسله چشتیه که احقر در تراجم نیامده میر منصور علیشاه چشتی است. شطری از احوال او در این گوهر بیان شده است.

<۱۶> ملا محمدرضا صباغ دزفولی (متوفی ۱۳۵۰ قمری)

از عرفای نعمت‌اللهی است و احوالات او در کتاب کشمول طریقی آمده است. در این بخش مختصری از احوالات او که در منبعی نیامده و حاصل تحقیقات نگارنده است تقریر می‌گردد.

<۱۷> سید محمدعلی جعفریان دزفولی - قدس الله سره - (متوفی ۱۳۸۱ قمری)

یکی از علمای متأخرین در بلده دزفول که جزء سادات گوشه می‌باشد سید محمدعلی جعفریان است. وی صاحب کرامات بوده و احوالات او به‌صورت مختصری در

تاریخ علماء و روحانیت دزفول آمده است. تحقیقات صورت گرفته از خانواده وی و بررسی تاریخ تولد و وفات او و همچنین کتابشناسی آثارش توسط نگارنده به صورت مفصل تهیه شد که در این گوهر مندرج می گردد.

<۱۸> سید علی مبدأ درویش تهرانی

وی از عرفا و متصوفه متأخر بوده و حکایات بسیاری از ایشان توسط شاگردانش بیان شده است. نگارنده به وسیله مصاحبه با چندی از شاگردان او زندگینامه ای تهیه نموده است. این زندگینامه حاصل مصاحبه هایی است که راقم با آقایان سید احمد فیاض دزفولی، محمد حسن حکمت فر، سعید ساعی، سید محمد مهدی جزایری، سید موسی عالمشاه، محمد حسن بهروز، محمد علی محمد علی زاده و دیگران انجام داده است. گرچه اختلاف نظر در خصوص زندگی سید مبدأ در برخی مسائل یافت می شود، لیکن نگارنده وظیفه تاریخی خود را نسبت به بررسی احوالات ایشان از منظر ترجمه نویسی پرداخته و به صورت تحلیلی مطالبی را اضافه نماید. امید است که تهیه زندگینامه وی مورد توجه صاحب نظران واقع شود و در صورتی که بررسی آن را مورد تأیید ندانند با بیان استدلال برای نگارنده مکتوب نمایند.

<۱۹> حاج سید محمد فیاض دزفولی

یکی از علماء و عرفای متأخرین و شاگرد و خلیفه سید اسدالله گوشه گیر است. بررسی احوالات ایشان در جایی نیامده و زندگینامه ایشان حاصل کار و تحقیق نگارنده است. به دنبال زندگینامه از وی، قطعه شعری که توسط یکی از دوستانش بیان شده است درج گردید.

<۲۰> سید حسن صفوی اهوازی

از متصوفه اهواز بود که در دهه اخیر فوت نموده و احوالش در کمتر کتابی مشاهده می شود فلذا با همکاری یکی از دوستانشان ملقب به هدایت علیشاه احوال مختصری از وی تنظیم گردید و در گوهر بیستم این کتاب قرار گرفت.

<۲۱> سید احمد فیاض دزفولی

از عرفا و علمای متأخر و صاحب اجازه از اساتید حوزوی و عرفانی بوده است. زندگی ایشان در طی مصاحبه‌ای که با وی قبل از فوت داشتیم تنظیم گردید و به جهت بررسی احوال ایشان از دیدگاه‌های مختلف از دوستان ایشان خواهش نموده تا شطری از احوال وی را نگاشته و به بنده تحویل دهند که به دنبال زندگینامه تنظیم شده توسط نگارنده ویراستاری و درج گردید.

<۲۲> سید موسی عالمشاه دزفولی

از فرهنگ دوستان و کسانی که نقش مهمی در تاریخ معاصر دزفول داشتند سید موسی عالمشاه دزفولی بودند. احوالات ایشان با توجه به مصاحبه‌هایی که با وی داشتیم و مشاهدات این - قبر - تعلیم و اسامی کتبی که ایشان تألیف نموده و یا در نشر آن سعی و اهتمام داشتند در حد امکان جمع‌آوری و درج گردید.

<۲۳> حبیب‌الله نظیری دزفولی

یکی از نویسندگان متأخر دزفول که سهم بزرگی در حفظ تاریخ و نشر فرهنگ این خطه داشت مرحوم حبیب‌الله نظیری دزفولی است. نگارنده به مناسبت اولین سالگرد وفات او زندگینامه‌ای تدوین کرد. نظر به اینکه ثبت این زندگینامه در یک کتاب بهتر می‌نمود فلذا آن را به این کتاب منضم ساخت تا از مهالک آیام در زمان ماند.

<۲۴> ملا شکرالله ضریحی

از شعرا و عرفای گمنام و شارح مثنوی که در سنوات اخیر به دیار باقی ستافت. استاد حکمت فر شطری در احوال او نگاشته بود که درج آن در این مجموعه خالی از لطف نبود.

در خاتمه لازم است ذکر شود که حقیر از اصحاب دانش و بینش متوقع است که چون کتاب مذکور را مطالعه فرمایند و لغزشی به شرف حضورشان مشاهده گردد و یا اضافه و نقصانی در مطالب مندرج در کتاب ملاحظه نمایند نگارنده را ارشاد فرموده و با تذکر موارد لغزش را مکتوب نموده و این حقیر را بی‌اگاهانند. در پایان از افرادی که در

گردآوری و تهیه و تنظیم این کتاب همکاری فرمودند آقایان مهندس سید محمدرضا فاطمی، محمدحسین حکمت فر، حاج محمدعلی محمدعلی زاده، حجه الاسلام و المسلمین حاج سید کاظم بیضا-دام الله ظلّه، حجه الاسلام و المسلمین شیخ محمدباقر عاملی، مهندس سید محمدرضا فیاض، حاج محمود مستوفی، حمید فرخ نیا، محسن قصری زاده، و مهندس محمد پورنعمت کمال تشکر را دارم.

والسلام خیر ختام

حسین نصیرباغبان^۲

هفتم دی ماه یک هزار و سیصد و نود و پنج هجری شمسی

^۲ - پست الکترونیکی نویسنده:

hossein.nasir@gmail.com